

1974 AUG 6.

Tükör

ZENEI ESTÉK

Juhász Előd

244
Zenélő Udvar

Lassan valóra válik az a régóta dédelgetett terv, hogy a budai vár művészeti központ legyen. Ezt elősegítendő idén kibővítették a nyári zenei programot is. Nemcsak a Halászbástyán és a Mátyás-templomban tartanak rendszeres hangversenyeket, hanem az egyik Üri utcai műemlékpalota impozáns, ugyanakkor intim, kitűnő akusztikájú udvarában, amelynek találoán adták a „Zenélő Udvar” nevet.

A Zenélő Udvar

Kitűnő a helyszínválasztás! Annál inkább, mert fővárosunk, sajnos, nincs elkényeztetve nyári koncerthelyszínekkel. A Károlyi kert, mint hangversenytér évek óta megszűnt, a metróépítés miatt. A Kiscelli Múzeum kertje nagyon szép és hangulatos, de igen nehezen közelíthető meg. Egy ideig jó megoldásnak látszott a Pest Megyei Tanács Diszudvara, ám itt sem lehettek igazi otthonra a nyári zenei ese-

mények. A Vár perspektivikusan is szerepel Budapest koncertlétesítményeinek sorában, addig, ha csak néhány hétre is, örülünk a Zenélő Udvar létrejöttének.

Itt nem kevesebb, mint tizenyolc estére ígérnek programot, s nem akármilyet. Többségben kamaratesteket, neves közreműködőkkel, majd néhány (ismétlésekkel együtt nyolc) alkalommal zenés komédiákat játszanak, Bachieritől, Pergolesitól Menottiig és Ránki Györgyig.

A színes műsorkínálatból is kiemelkedik az a hangverseny, melyen évszázadokkal ezelőtti muzsika (16–18. század) hangzott el stílushű előadásban, korabeli hangszeren.

A Collegium Musicum elnevezésű együttesben (Fischer Iván, Kecskés András, Stadler Vilmos, Szilvássy Gyöngyvér) fiatal művészek szövetkeztek a megszokott hangversenytérmi programoktól eltérő muzsika megszólaltatására. Jelzésül elég, ha hangszerüket soroljuk fel: viola da gamba, lant, basszuslant, szoprán és alt blockflöte, csembalo. És a szerzők? Vannak köztük ismeretek és kevésbé ismertek: Purcell, Monteverdi, Caix D'Hervelois, Boismortier és mások. Az együttest kivételes tehetségű belga művész közreműködése tette teljessé: Zeeger Vandersteene énekese. Hangfaja különleges: kontratenor. Ismeretes, hogy évszázadokkal ezelőtti zenei előadógyakorlat különbözött a maitól: a templomokban még Bach korában is férfi, illetve fiúkórus énekelt, természetesen a női szolamokban is. Hasonló gyakorlatot felelevenítő lemezfelvételtől halljuk, milyen csodálatos tisztán,

HALLOTTUK
OLVASTUK
LÁTTUK

szépen, csengően szólnak a fiú szopránok és altok! A kontratenor valószínűtlenül magas férfihangokat szóltat meg, olyan régiókban és olyan hangszínnel, mely csak kevésbé hasonlítható az althoz, vagy szopránhoz és még kevésbé a férfitenorhoz. Lefesteni, leírni ezt a hangszínt és karaktert aligha lehet. Éppen ezért hatott a szenzáció erejével a belga énekes fellépése.

Nehéz a gazdag programból bármit kiemelni, szinte kivétel nélkül kidolgozott, stílusos produkciókat hallhatunk, meggyőző erővel, s a legkevésbé sem muzeális jelleggel. Vandersteene előadómódja a megszólaltatott művek stílusában, légkörében fogant: így elhittük ezt a műfajt, ezt a hangot, hiszen a darabok hitelesítették, és a megszólaltatás.

És mennyire otthonos ez a zene ebben a környezetben! Éppen ezért mindenkit e kezdeményezés folytatására biztatunk; arra, hogy ebben a Zenélő Udvarban és más hasonló, valódi inspirációt adó környezetben bátran, bátrabban szólaltassák meg akár 4–5 évszázaddal ezelőtti muzsikát. Mert ez a múlt hat, beivódik a jelenbe — az emberi érzések halhatatlanságát hirdeti.

Zeeger Vandersteene a Collegium Musicum hangversenyén énekel

